

Buletin informativ ANB: nout ți legislative și alte tiri relevante

01.08.2013 - 31.08.2013

Nr. 49

În perioada 1 –31 august 2013, echipa IDIS "Viitorul"/ ANB a continuat să monitorizeze implementarea propunerilor incluse în Agenda Națională de Business. Acest buletin este structurat în două secțiuni: prima conține monitorizarea modificărilor legislative și a nout ților privind implementarea priorit țiilor stabilite în Agenda Națională de Business 2012-2013, iar cea de-a doua conține alte nout ți de interes pentru mediul de afaceri.

Sumar:

I. Nout ți relevante pentru implementarea Agendei Naționale de Business 2012-2013:

[1.1 Fiscul introduce factura fiscală electronică](#)

[1.2 IFPS a lansat "Registrul electronic al cererilor și deciziilor privind restituirea TVA"](#)

[1.3 La frontiera moldo-română vor fi create coridoare verzi pentru sistemul TIR-EPD](#)

[1.4 controlul de stat asupra activității de întreprinzător se va efectua în baza analizei criteriilor de risc](#)

[1.5 Fiscul se implică în curmarea transportului ilicit](#)

[1.6 Ion Prisăru: IFPS întreprinde măsuri pentru achitarea benevolă a impozitelor de către contribuabili](#)

II. Alte nout ți de interes pentru mediul de afaceri

[2.1 Autoritățile Moldovei vor stimula dezvoltarea asociațiilor de agricultori](#)

[2.2 Guvernul Moldovei a aprobat Concepția dezvoltării clusteriale a sectorului industrial](#)

[2.3 BNM prognozează pentru anul 2013 o creștere a PIB-ului de 4%](#)

[2.4 Moldova este critic dependentă de situația din agricultură și fluxurile de remitențe](#)

[2.5 Veniturile bugetului de stat al Moldovei, în semestrul I, au fost cu 625,3 milioane de lei mai mici, decât se preconizase](#)

[2.6 Deficit comercial de peste 100 mil. dolari pentru sectorul agricol](#)

tiri detaliate:

I. Nout ți relevante pentru implementarea Agendei Naționale de Business 2012-2013:

[1.1 Fiscul introduce factura fiscală electronică](#)

Fiscul va lansa, în regim pilot, până la sfârșitul lui 2013, un nou serviciu destinat contribuabililor – e-Factura, potrivit unui comunicat al instituției.

Serviciul Fiscal de Stat spune c noul serviciu va duce la înlocuirea actualului mecanism de eliberare i eviden a facturilor fiscale cu un mecanism modern bazat pe tehnologii informa ionale. Astfel, agen ii economici nu vor mai fi nevoi i s comande facturile la Fisc, ci vor putea emite i expedia facturile (pentru livr rile neimpozabile cu TVA) sau facturile fiscale de unii singuri, odat înregistra i în serviciul e-Factura. Totodat , noul serviciu va efectua validarea con inutului facturilor electronice privind corectitudinea perfect rii i minimizarea riscurilor aferente tranzac iei.

În acest sens, Fiscul invit contribuabilii s se înregistreze în calitate de participan i în procesul de testare a serviciului e-Factura.

[1.2 IFPS a lansat "Registrul electronic al cererilor i deciziilor privind restituirea TVA"](#)

Un nou produs electronic lansat de IFPS - „Registrul electronic al cererilor i deciziilor privind restituirea TVA”.

eful Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, Ion Pris caru, asistat de c tre Administratorul IS „Fiscservinform”, Vitalie Coceban, a relatat despre lansarea unui nou produs electronic - sistemul informa ional automatizat „Registrul electronic al cererilor i deciziilor privind restituirea TVA” - care are drept scop eviden a cererilor i deciziilor de restituire i monitorizare a termenilor de solu ionare a acestora. În cadrul conferin ei de pres , eful IFPS, Ion Pris caru, a men ionat c acest sistem a fost creat pentru a se asigura o eviden cât mai eficace a procesului de procesare a cererilor de restituire TVA, totodat având posibilitatea de a genera rapoarte de totalizare i statistice privind restituirea TVA. Aceasta presupune c se vor exclude în totalitate cazurile în care cererile de restituire a TVA erau undeva ascunse sau uitate în sertare, ceea ce l sa porti a deschis pentru ac iuni de corupere i mituire. Noul serviciu electronic ne va permite s combatem acest fenomen, a men ionat Ion Pris caru, deoarece vom monitoriza în regim on-line când a fost depus cererea de restituire a TVA i la ce etap se afl ac iunea,

dac va fi efectuat, de c tre SFS, un control de rigoare, sau cererea se accept f r de verific ri suplimentare. Peste o scurt perioad de timp (circa o lun) de acest serviciu vor beneficia to i contribuabilii.

[1.3 La frontiera moldo-român vor fi create coridoare verzi pentru sistemul TIR-EPD](#)

Serviciul Vamal (SV) în comun cu Asocia ia Interna ional a Transportatorilor Auto din Republica Moldova /AITA/ i Uniunea Interna ional a Transportului Rutier /IRU/ inten ioneaz s lanseze un proiect-pilot, la frontiera moldo-român , privind crearea coridorului verde pentru transportatorii de încredere i sistemul TIR-EPD (TIR Electronic Pre-Declaration).

Potrivit Serviciului de pres al SV, noul proiect pilot va fi lansat ini ial la postul vamal Leu eni-Albi a i va diminua timpul de a teptare în vam , va spori dezvoltarea comer ului exterior i totodat va optimiza controlul vamal pe baza principiului selectivit ii i analizei de risc.

Noul proiect pilot va putea facilita la maximum traficul transfrontalier pentru companiile credibile i s asigure un control sporit asupra transporturilor de risc. În prezent, doar pe partea Republicii Moldova este implementat o linie special de trecere în regim prioritar a frontierei de care pot beneficia operatorii economici i transportatorii de încredere.

Ini iativa de creare a coridorului verde pe ambele p r i ale frontierei moldo-române va fi promovat de Serviciul Vamal i AITA, cu sus inerea IRU i a Organiza iei Mondiale a V milor. În acest sens, s-a convenit de a crea un grup de lucru care va elabora propunerile corespunz toare i va evalua necesit ile de dezvoltare a infrastructurii postului, pentru a spori la maximum capacitatea acestuia.

[1.4 Controlul de stat asupra activit ii de întreprinz tor se va efectua în baza analizei criteriilor de risc](#)

Guvernul Republicii Moldova a aprobat Metodologia general de planificare a controlului de stat asupra activității de întreprinzător în baza analizei criteriilor de risc. Viceministrul Economiei, Octavian Calmîc, a menționat că documentul are drept scop eficientizarea controlului și supravegherii de stat a activității de întreprinzător și implicit, a majorării beneficiului public prin creșterea randamentului activității de control. De asemenea, acesta va stabili metodologia generală care va permite autorităților investite cu funcție de control să elaboreze metodologii sectoriale de planificare a controalelor în baza analizei criteriilor de risc.

De menționat că, în conformitate cu Strategia Națională de Dezvoltare Moldova 2020, numărul controalelor în Moldova urmează să fie redus cu 20% până în anul 2015 și cu 40% până în anul 2020. Realizarea acestor sarcini depinde la modul direct de implementarea sistemului de control în baza analizei criteriilor de risc, ceea ce va permite sporirea eficienței controlului.

1.5 Fiscul se implică în curmarea transportului ilicit

Din data de 19 august, în decurs de o lună, Serviciul Fiscal de Stat va desfășura o acțiune de conformare benevolă a persoanelor, care practic activează în domeniul transportului, transmite IPN. Vitalie Sorocean, șef de direcție la Inspectoratul Fiscal Principal de Stat a spus că planul acestei acțiuni a fost elaborat în comun cu Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor și subdiviziunile de resort ale Ministerului Afacerilor Interne. „Campania are drept scop descurajarea activităților ilicite în domeniul transportului de călătorii și marfuri. Aceste activități aduc prejudicii enorme bugetului. Ele, de asemenea, afectează grav securitatea rutieră, constituind un pericol pentru sănătatea și viața călătorilor”, a precizat el. Astfel, pe parcursul acțiunii, colaboratorii inspectoratelor fiscale teritoriale vor efectua verificări în preajma autoturizilor, precum și locurilor de unde pornesc rutele internaționale de transport de călătorii. Conform unor date, numai din Chișinău zilnic sunt transportați cu rute ilicite sau fără bilet 600-800 de călătorii, iar prejudiciul se ridică la 1mln lei.

„Noi vom vorbi cu oamenii, le vom explica situația, le vom propune să se înregistreze benevol în mod oficial, ca persoană juridică sau fizică pentru acest gen de activitate de transportare a călătorilor sau marfurilor”, a specificat Sorocean. „Și pe lângă, pe parcursul acestei luni, vor fi prezentate rezultatele campaniei, ca acestea să fie cunoscute de transportatorii care lucrează legal, doar genericul campaniei este „Serviciul fiscal în ajutorul transportatorilor onesti”, dar și de publicul larg, de toți consumatorii. Totodată, vreau să subliniez, că acțiunile fiscului în comun cu ministerele vizate pentru depistarea transportatorilor care activează nelegal vor continua și după încheierea acestei campanii”, a mai adăugat el.

1.6 Ion Prisăcaru: IFPS întreprinde măsuri pentru achitarea benevolă a impozitelor de către contribuabili

Inspectoratul Fiscal Principal de Stat (IFPS) întreprinde un complex de măsuri pentru achitarea benevolă a impozitelor de către persoanele fizice și juridice, a comunicat miercuri, la o întâlnire "la o cafea" cu jurnaliștii, șeful IFPS, Ion Prisăcaru.

Funcionarul a spus că activitatea IFPS trebuie să se bazeze pe principiul "Inspectorul fiscal - în beneficiul contribuabilului". "Noi trebuie să educăm societatea. Oamenii trec pe alături, sînt indiferenți față de evaziunea fiscală. Profesorul vrea să primească un salariu mai mare, pensionarul - pensia, dar nu semnalizează faptele de neachitare a impozitelor", a spus Prisăcaru. Conform responsabilului, în luna septembrie va fi lansată o campanie cu apelul să nu fim indiferenți nu doar la cazurile de evaziune fiscală, dar și la comportamentul colaboratorilor fiscului. "Practica anilor trecuți a demonstrat că în sprijinul politicii fiscale nu aduce efectul scontat, ba dimpotrivă, duce la evaziune fiscală", a declarat el.

Prisăcaru a relatat că IFPS pe parcursul a două luni realizează măsuri educative cu agenții economici antrenându-i în domeniul alimentației publice. "Deocamdată doar îi avertizăm, nu aplicăm amenzi. Dar rîbdarea poate să sece", a spus el. Șeful IFPS a acuzat și faptul că

"anul trecut, producătorii agricoli, practic, nu au plătit impozite la buget, ci doar au beneficiat de restituirea TVA", folosind diferite scheme. "De exemplu, producătorii de nuci au plătit anul trecut la buget doar 18 mil. lei, în timp ce restituirea de TVA de care au beneficiat de la stat a constituit 95 mil. lei", a amintit specialistul.

Referindu-se la totalurile preliminare ale metodelor indirecte de evaluare a venitului impozabil al persoanelor fizice, Prisca a anunțat că au fost depistați 11 mii de cetățeni despre care se presupune că ar avea cheltuieli cu 300 mii lei mai mari decât veniturile declarate. "Dintre aceștia am ales 50, iar apoi alți 20 în efectuăm controlul fiscal la ei", a informat șeful IFPS, precizând că pe lista respectiv există persoane cu cheltuieli care depășesc cu 10 mil. lei veniturile declarate. Prisca a afirmat că deocamdată nu poate oferi mai multe detalii, precizând doar că "printre cele 20 de persoane la care la etapa actuală este efectuat controlul fiscal există persoane cunoscute".

II. Alte noutăți de interes pentru mediul de afaceri

[2.1 Autoritățile Moldovei vor stimula dezvoltarea asociațiilor de agricultori](#)

Autoritățile Republicii Moldova vor stimula unirea fermierilor în asociații de producători. Un proiect de lege în acest sens a fost aprobat de Guvern. Viceministrul Agriculturii și Industriei Alimentare, Viorel Guțu, a menționat că documentul are ca scop dezvoltarea unor asociații de agricultori și promovarea produselor agricole autohtone. Documentul a fost elaborat cu scopul de a crea cadrul juridic necesar pentru constituirea, recunoașterea și funcționarea grupurilor de producători, în vederea promovării, comercializării și valorificării produselor agricole ale membrilor grupurilor de producători.

Documentul stabilește obiectivele de activitate a grupurilor de producători și a asociațiilor lor în elaborarea strategiilor de piață, a

regulilor de producție și de comercializare a produselor, precum și intervenția statului pentru stimularea activității acestora prin acordarea de sprijin financiar (subvenții). Astfel pentru a stimula crearea grupurilor de producători, statul va oferi acestora un sprijin financiar timp de cinci ani. În primul an de activitate al grupului statul va oferi sprijin în cuantum de 5% din cifra de afaceri anuală, în al doilea an – 4%, în al treilea an - 3%, în al patrulea an - 2%, iar în al cincilea an - 1%. Documentul mai prevede că un grup de producători poate fi format din cel puțin cinci producători agricoli.

Viorel Guțu a precizat că în cadrul proiectului, care este susținut de Banca Mondială, pentru stimularea creării grupurilor de producători vor fi alocate până la 350 de mii de dolari. În afară de aceasta, vor fi alocate mijloace în cadrul programului de subvenționare.

[2.2 Guvernul Moldovei a aprobat Concepția dezvoltării clusteriale a sectorului industrial](#)

Cabinetul de Miniștri a aprobat, în ședința de miercuri, 14 august, concepția dezvoltării clusteriale a sectorului industrial al Republicii Moldova, elaborată în conformitate cu Strategia Națională de Dezvoltare "Moldova-2020". Scopul concepției propuse constă în determinarea necesităților și posibilităților de implementare și dezvoltare a unui mecanism de asociere a agenților economici în "clustere" pentru a contribui la dezvoltarea eficientă și competitivă a ramurilor industriale. Clusterelor reprezintă o formă de asociere a agenților economici și au menirea să contribuie la revitalizarea regiunilor și susținerea sectoarelor industriale, bazate pe implementarea mecanismelor economice efective noi. Proiectul a fost supus dezbaterilor publice și avizat de autoritățile publice centrale și organizațiile care au tangență cu mediul de afaceri.

[2.3 BNM prognozează pentru anul 2013 o creștere a PIB-ului de 4%](#)

Banca Națională a Moldovei (BNM) este de acord cu estimările Ministerului Economiei potrivit cărora, în anul 2013, PIB-ul țării va

înregistra o creștere de 4% sau chiar mai mult. Despre aceasta a anunțat guvernatorul BNM, Dorin Drăguțanu, precizând că nu se poate afirma cu certitudine dacă relansarea economiei moldovenești din trimestrul I va fi una durabilă și dacă se vor menține aceleași ritmuri de creștere economică în perspectivă.

Dorin Drăguțanu a subliniat că creșterea PIB-ului cu 3,5% în trimestrul I al anului 2013, după recesiunea de 0,8% din anul trecut, a fost obținut în special datorită creșterii semnificative a indicilor în agricultură și ramurile conexe. Totodată, guvernatorul BNM a menționat că șocul pozitiv din agricultură, în semestrul I al anului 2014, va fi absorbit, de aceea trebuie de identificat surse noi pentru asigurarea dezvoltării durabile în anii 2014-2015.

Dorin Drăguțanu a relatat că promovând o politică expansionistă, BNM nu are ca scop primordial atingerea unei creșteri economice durabile, ci lupta cu presiunea de inflaționistă. Potrivit lui Drăguțanu, prin stimularea cererii interne BNM va contribui la o creștere economică mai rapidă în anii 2013-2014. Dorin Drăguțanu a precizat că înviiorarea activității economice în acest an se datorează creșterii cererii externe la mărfurile și serviciile autohtone, precum și restabilirii parțiale a cererii pe piața internă datorită creșterii veniturilor disponibile ale populației.

[2.4 Moldova este critic dependent de situația din agricultură și fluxurile de remitențe](#)

Republica Moldova este critic dependentă de situația din agricultură și fluxurile de remitențe. Despre aceasta se menționează în Strategia de dezvoltare a managementului finanțelor publice pe anii 2013-2020, aprobată de Cabinetul de Miniștri. În document se subliniază că, fiind o mică economie deschisă, Moldova este vulnerabilă la evoluții nefavorabile externe, ocurile din rile partenerilor comerciali cheie sau a rilelor gazd importante pentru migrații moldoveni, care pot avea un efect semnificativ defavorabil asupra economiei.

Anume din aceste considerente, există necesitatea de a se baza în gestionarea macroeconomică pe o evaluare prudentă a mediului extern și de a monitoriza periodic evoluțiile economice și mediul economic în scopul identificării riscurilor emergente la durabilitatea macrofinanțiar, care poate solicita reacția politicului. În document se menționează îmbunătățirea permanentă a cadrului macroeconomic, care stă la baza Cadrului bugetar pe termen mediu, prin consolidarea consultării efective și în timp util între instituțiile cheie implicate în stabilirea politicilor fiscale, monetare și structurale, reforma în general și să contribuie la proiectarea/previziunea macroeconomică (Ministerul Finanțelor, Banca Națională a Moldovei și Ministerul Economiei).

Potrivit Strategiei, eforturile vor fi întreprinse pentru îmbunătățirea comună a evaluării ipotezelor și riscurilor care stau la baza prognozelor macroeconomice, pentru consolidarea metodologiei și coerenței interne a prognozei macroeconomice și alinierea la calendarul de elaborare a prognozei, disponibilitatea datelor (prezentarea de către Biroul Național de Statistică a estimărilor preliminare ale conturilor naționale).

În document se menționează că, în afară de îmbunătățirea eficienței și coerenței prognozelor macroeconomice în sine, consultările menționate sunt susceptibile de a îmbunătăți monitorizarea evoluțiilor economice recente și identificarea timpurie a factorilor de risc interni și externi care pot solicita o ajustare a politicilor economice.

[2.5 Veniturile bugetului de stat al Moldovei, în semestrul I, au fost cu 625,3 milioane de lei mai mici, decât se preconizase](#)

Veniturile la bugetul de stat al Republicii Moldova pe toate componentele, în ianuarie-iulie 2013, au constituit 11 mld. 744,3 mil. lei sau cu 625,3 mil. (5,1%) mai puțin față de prevederile pentru perioada respectivă. Potrivit datelor Ministerului Finanțelor, comparativ cu ianuarie-iulie 2012, veniturile acumulate sunt mai mari cu 1 mld. 031,7 mil. lei sau cu 9,6%.

La componenta de bază, în ianuarie-iulie 2013, au fost acumulate venituri în sumă de 10 mld. 598,8 mil. lei sau cu 2,6% mai puțin, decât era preconizat pentru perioada de referință. Comparativ cu perioada similară a anului 2012, încasările s-au majorat cu 1 mld. 017,2 mil. lei sau cu 10,6%. Instituțiile publice finanțate de la bugetul de stat au acumulat venituri de mijloace speciale în sumă de 375 mil. lei sau la nivel de 84,6% față de prevederile pentru această perioadă. În comparație cu ianuarie-iulie 2012, încasările respective s-au micșorat cu 275,8 mil. lei din contul instituțiilor de învățământ superior de stat, care începând cu 1 ianuarie 2013 activează în condiții de autonomie. Veniturile fondurilor speciale, în ianuarie-iulie 2013, au constituit 206,8 mil. lei, cu 29,2% mai mult, decât a fost preconizat, fiind mai mari cu 11,8 mil. lei (6,1%) în raport cu aceeași perioadă a anului 2012. Veniturile componentei "proiecte finanțate din surse externe" au constituit 573,2 mil. lei sau 63,1% față de prevederile pentru perioada de referință. Granturile au însumat 543,9 mil. lei, dintre care: granturile interne – 5,6 mil. lei, granturile externe – 538,9 mil. lei. Cheltuielile bugetului de stat, în ianuarie-iulie 2013, au constituit 12 mld. 378,4 mil. lei sau 85% față de prevederile pentru această perioadă. Deficitul bugetului de stat, în ianuarie-iulie 2013, s-a cifrat la 634,1 mil. lei.

[2.6 Deficit comercial de peste 100 mil. dolari pentru sectorul agricol](#)

Din datele statistice privind comerțul exterior, reiese că în primul jumătate a acestui an, Republica Moldova, care este o țară agrară, a cumpărat de pe piețele internaționale produse agroalimentare de peste 280 mil. de dolari și a exportat alimente de numai 186 mil. dolari.

De aici rezultă un deficit comercial de peste 100 mil. de dolari americani. Totodată, moldovenii au importat în primul semestru cu peste 34 mil. dolari mai mult decât în aceeași perioadă din anul trecut, care a fost un an secetos.

În perioada analizată, s-a dublat practic importul de zahăr și miere. Au crescut considerabil (cu peste 26 la sută) importurile de produse lactate și ouă de păsări, dar și importurile de hrană pentru animale (cu circa 39%).

Pe minus au fost importurile de animale vii care s-au comprimat cu aproape 20%.

În cazul băuturilor alcoolice și a tutunului, se constată o majorare de 32,7% a importurilor de băuturi alcoolice și nealcoolice și o scădere de 10,8% a importurilor de tutun.

Acest material v-a fost oferit de IDIS și ANB cu sprijinul financiar din partea CIPE

Platforma comună de susținere a Agendei Naționale de Business (ANB) cuprinde reprezentanții a mai mult de 30 dintre cele mai influente și active asociații de business la nivel național și camere de comerț la nivel regional care, împreună cu comunitatea de experți, doresc să influențeze politica economică, prin participarea lor activă și transparentă în procesul decizional în domeniul reglementării activității de afaceri în Moldova.

